

DAGSINS MEINING

Øll vita, hvat ikki má gerast

Í samband við verkfallið á privata arbeiðsmarknaðinum og óskilið, sum Fiskiveiðueftirlitið og Figgjar-málaráðið eru upphav til, fáa vit dag og dagliga at vita, hvat ikki má ella kann gerast.

Vit hava ein her av embætisfólki og øðrum úr sama ættarliði, ið eru kvik at fortelja politikarum og øðrum, hvat ikki má ella ikki kann gerast. Størvini á Brimli kunnu ikki setast aftur, uttan mennirnir sækja tey. SEV sáttmálin má ikki góðkennast. Hogni Hoydal veit at siga okkum, at man ikki politiskt má leggja upp í verkfall o.s.fr.

Myndstríð, ið gongur aftur, er at øll vita, hvat ikki má gerast ella góðtakast, men eingin veit, hvat gerast skal.

Hvat ætlar landstýrið sær at gera, fyriuttan sjálvandi at senda Figgjarmálaráðharran til hús, um SEV slóknar av klossutheit figgjarmálaráðharrans? Tá nyttar einki at sita í myrkri og halda uppá okkurt prinsipp, ið er útsprungið av væntandi praktiskum royndum í problemløysing.

Eitt lærubókasamfelag er lætt at stjórna, tí har siga tænastumenn ikki upp vegna alment drál, har megna partarnir á arbeiðsmarknaðinum at samráða seg fram til eina lønarjavnváð á privata arbeiðsmarknaðinum, ið er í tráð við inflatiónina og búskapargongdina annars, og har skriva kommunalir felagsskapir ikki undir lønarsáttmálar, uttan heimild. Generelt sæð er tað eitt slíkt samfelag, nýklæktir akademikarar verða utbúnr til, og tað er eitt slíkt samfelag, ið fólk uttan praktiskar royndir halda seg kunna liva alt lívið í, og gera so tilmæli ella taka avgerðir hareftir.

Tað er bert tann evarska litli vansin, at eitt slíkt lærubóka-samfelag finst ikki. Veruleikin er fløktur og fólk handla ikki altíð í tráð við ástøðum um tann ókonomiska mannin, ella hvørji onnur ástoði, man nú einaferð grundar seg á.

Í tí veruliga lívinum, má man onkuntið taka avgerðir, ið bert hugsa um tíðina frá nú av og frameftir, uttan at heingja seg í, hvør gjordi skeivt upprunaliga. Tað kann verða við ringum tannabiti og nógv prinsipp kunnu verða svølgd, men soleiðis má tað verða viðhvørt, og neyvan er nakar royndur stovnsleiðari ella vinnulívsmaður, ið ikki hevur roynt hetta viðhvørt. Hjólini mugu haldast koyrandi, tí ongastaðni – heldur ikki hjá Fiskiveiðueftirlitinum ella Figgjarmálaráðnum – kann man loyva sær tað luksus, at lata aktivitetin steðga fullkomuliga av prinsippum, ið kanska enntá eru malplaceraði vegna egioð drál. At hugsa sær, um The Royal Navy ella Kongelig Dansk Marine høvdu verið noydd at lagt síni skip, vegna eina arbeiðsøsemu. Slíkt kemur bert fyri í bananrepublikkum. Tað er altíð ein loysn á trupulleikum, men slíkar loysnir krevja diplomatiskt snildi - ein eginleiki, ið vit ikki just verða undirdíkt av í hesum døgum.

Vónandi situr onkur onkustaðni í hesum landinum og hugsar um, hvat má gerast, heldur enn at koma við ting-um, ið ikki mugu gerast. Óansæð hvat, so kann samfelagið ikki steðga upp. Onkur má geva seg, og tað er eingin automatikkur í tí veruliga lívinum, at tað er tann, ið hevur flestu teoretisku argumentini, ið vinnur. Vit hava brúk fyri fólki, ið duga at siggja fimm loysnir fyri hvønn trupul-leika, men tíverri sær út til, at vit verða stýrd av fólki, ið siggja fimm trupulleikar til hvørja loysn.

Sosialurin	
	
Sosialurin	
Stovnaður: 1927	
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller	
jan@socialurin.fo	
Blaðstjóri: Eiríkur Lindenskov	
eirikur@socialurin.fo	
Figgjarleiðari: Jákup Mørk	
jakup@socialurin.fo	
Marknaðardeild: lysing@socialurin.fo	
Jonhard Hamner jonhard@socialurin.fo	
Finnbjörg Nattestad	
finnbjorg@socialurin.fo	
Durita Simonsen durita@socialurin.fo	
Blaðfólk:	
Aki Bertholdsen aki@socialurin.fo	
Eyðun Klakstein eydun@socialurin.fo	
Edvard Joensen edvard@socialurin.fo	
Heri á Rógvi heri@socialurin.fo	
Ingrid Bjarnastein ingrid@socialurin.fo	
Vilmund Jacobsen vilmund@socialurin.fo	
Solby Eliassen solby@socialurin.fo	
Dagfinn Olsen dagfinn@socialurin.fo	
Ingi Rasmussen ingi@socialurin.fo	
Magnus Gunnarsson maggi@socialurin.fo	
Ítróttur:	
Jákup Mørk jakup@socialurin.fo	
Myndamenn:	
Álvur Haraldsen alvur@socialurin.fo	
Jens Kristian Vang jensk@socialurin.fo	

Går den, så går den.....

Mangan verður henda forskriftin brúkt, at gongur tað, og so er alt fint. Og tíverri sleppa fólk - eisini vit politikkarar - alt ov ofta ígjøgnum við hesum, tí mótparturin tímir ikki at blíva við at vísa ávisum viðurskiftum aftur.

Jóannes Eidesgaard

Nú er tað nakað síðani, at Finnur Helmsdal hevði eina grein, sum tók støðið í ein-um munnligum fyrispurningi, sum eg setti Høgna Hoydal seinasta dagin, hesin møguleikin var í hesi tingsetuni. Men vinkulin, sum Finnur Helmsdal tók fram, var ikki júst tann vinkulin, sum eg brúkti, tá eg setti spurningin fram, so lat okkum rógva eitt sindur afturáaftur.

Um páskirnar vóru tvær útvarpssendingar, sum viðgjørdu ríkisstuðulin. Orsøkin til hesar sendingar vóru nokur úttalísir frá formanninum í Búskaparráðnum, har hesin segði, at nú var lagaliga lotan at taka restina av ríkisstuðulinum burtur, tí annars var vandi fyri, at hesin fór at verða

brúktur til m.a. at gera gott við í samfelagnum. Í hvønn mun hesar viðmerkingar høvdu búskaparpolitiskar ella bert politiskar undir-tónar, kann lesarin sjálvur meta um.

Tjóðveldismenn vóru sum teir einastu umboðaðir í báðum hesum sendingum, og í báðum førum varð ført fram, at vit brúka bert 10% av ríkisstuðulinum. Lurtarin kundi kanska fingið ta fatan, at so má lagaliga lotan vera komin til at kuta írestandi 10% burtur, tí 10% er ikki øll verðin. Og lurtarin kundi kanska eisini fingið ta fatan, at tá vit bert brúka 10%, so vil tað eisini siga, at heili 90% standa óbrúkt.

Við hesum í huga setti eg spurningin fram:
Munnligur fyrispurningur til Høgna Hoydal, landsstýrismann.

Tá tað bert eru brúkt á leið 10% av ríkisstuðulin-um seinasta árin, hvar eru so tey resterandi 90%?

Viðmerking: Tað hevur verið ført fram so mangan og seinast í sendingini í ÚF um ríkisstuðulin, sum var báðumegin páskirnar, at vit bert brúka á leið 10% av ríkisstuðulinum. Hetta má so alt annað líka merkja, at vit so ikki hava brúkt tey eftirverandi 90%.

Nú veit eg ikki, um talan bert er um einstakt ár ella fleiri.

Hugs vit um alt tíðar-skeiðið síðan 1998 (tá henda samgongan tók við) og siga, at vit taka hálv't 1998 við og síðani árin 1999, 2000, 2001 og 2002 og triðingin av 2003, so hevur samlaði ríkisstuðulin hesi árin verið á leið 4.200 mió. kr. Um vit nú siga, so-leiðis sum tjóðveldismenn vilja hava tað til, at bert 10% eru brúkt, so hava vit brúkt 420 mió. kr hesi árin, men so hava vit samstundis ikki brúkt 3.780 mió. kr. Um henda upphædd varð sett í Lands-bankan, og innistandandi har í 1998 var á leið 1,2 mia. kr., so skuldi staðið í dag á bók á leið 5 mia. kr., men tað ger tað so ikki.

Um talan bert er um stakt ár, og ríkisstuðulin í dag er

630 mió. kr., so brúka vit tær 60 mió. kr., men samstundis brúka vit ikki tær 570 mió. kr. Og hvar er so henda góða hálsa milli-ardin?

Svarið, givið var, var av sera akademiskum og kanska eisini nationaløko-nomiskum slag.

Men fólk uppfata spurn-ingin alt annað enn aka-demiskan. Brúka vit 10%, so brúka vit ikki 90%, tað er tann logikkurin, sum fólk flest enn brúka, tibetur. Tá stendur eftir, at pástand-urin um, at bert 10% av ríkisstuðulinum verða brúkt, hann passar ikki. Ti var hesin pástandur rættur, so áttu tey eisini at fingið svarið upp á, hvar hini 90% so eru.

Tað er nú einaferð ikki altíð, tað gongur, hóast roynt verður.

Annars samsvara hesar viðmerkingar um ta laga-ligu løtuna til at kuta restina av ríkisstuðulinum burtur, og at vit bert brúka 10% av ríkisstuðulinum ikki serliga væl við útsagn-irnar frá m.a. Karsteni Hansen,lansstýrismanni um, at nú má rættliga tástast í, og at vit als ikki hava ráð til nakra sum helst lønarhækking, soleiðis sum búskaparligu útlitini eru.

VIÐMERKINGAR

Landsstýrismaðurin við skúlamálum, Hogni Hoydal, herjar á lærarar og skúlastjórar

Andras L. Samuelsen

Alt tykist anda friðsælt í skúlnum; einki hoyrist til lærararnar, men tað prutlar undir lokinum. Lærarar kjakast á einari ráðstevnu á alnótini og har er ónægðin komin á eitt støði sum illa ber til at liva við.

Ein arbeiðsnevnd hevur í 3 ár skula arbeitt við at gera

eina nýggja skipan fyri ar-beiðstíð hjá fólkkaskúla-lær-arum. Arbeiðið hevur ligið stílt fleiri ferðir, upp í meira enn hálv't ár isenn, og helvt-in av limunum í arbeiðs-nevndini eru útskiftir. Í apríl varð eitt uppskot brád-liga klárt og nevndin í Fø-roya Lærarafelag setti hetta uppskot til uratkvøðu 12. mai. Úrslitið av uratkvøð-uni varð eitt klárt nei til uppskotið. Hetta tekur landsstýrismaðurin við skúlamálum, Hogni Hoydal, ikki so tungt, tí hann

ætlar at seta uppskotið í verk frá 1. august í ár kort-iini.

Fyrst er at siga, at ar-beiðsnevndin hevur full-komiliga misskilt sína upp-gávu. Umframt at umskipa arbeiðstíðina, hevur ar-beiðsnevndin álagt lærar-um upp imóti tveimum tímum afturat á skúlnum hvønn tann einasta skúla-dag.

Nevndin í Føroya Lær-arafelag sum, meira ella minni, hevur valt seg sjálvnan aftur á aðalfundi 3.

Fakfeløgini hava ikki góðtikið kr. 4,00 upp á lønina

Arbeiðsgevarafelagið kemur aftur við skeivum tíðindum

Arbeiðarafeløgini í verkfalli

Á heimasíðuni hjá FAG verður upplýst, at fakfeløg-ini undir seinnu semings-royndinum høvdu slakað og høvdu góðtikið at fáa kr. 4,00 afturat lønini í ár og kr. 4,00 aftur komandi ár. Hesi tíðindi siga arbeiðs-gevararnir seg hava frá semingsmonnunum, sum

aftur skuldu hava upplýs-ingarnar frá umboðum fyri fakfeløgini.

Vit høvdu ikki ætlað okkum út í alment kjak um innanhýsis samrøður mill-um semings-menninar og umboð fyri fakfeløgini, og so als ikki um samrøður, sum semingsmenninir hava sagt seg hava við samráð-ingarmótpart okkara.

Tá FAG tó er komið al-ment fram við slíkum upp-

lýsingum, og hesar upplýs-ingar eru beinleiðis skeivar, so er neyðugt hjá okkum at koma við einari rættleiðing.

Tað sum semingsmenn-inir spurdu umboð fyri fakfeløgini um var, um feløgini vildu fara niður um kr. 8,00 yvir tvey ár, tí FAG ikki vildi førka seg upp eftir yvirhøvur, og svarið var, at feløgini høvdu boðað frá, at **tað var so langt frá**, at fak-feløgini vildu fara niður um

kr. 8,00 yvir tvey ár.

Tað skal tí gerast greitt, at einki umboð fyri fakfe-løgini hevur sagt ella meld-að út, at fakfeløgini vildu góðtaka kr. 4,00 í ár og aftur kr. 4,00 komandi ár.

Hvat endamál FAG hevur við at koma við skeivum tíðindum hava vit ilt við at skilja, men hetta er so enn eit dømi um, at tíðindini á heimassíðuni hjá FAG eru ikki eftirfarandi.

Setið ikki kílar í samanholdið millum fakfeløgini

Áheitan á limirnar í Havnar Arbeiðs-mannafelag

Í gjár frættist, at nakrir limir í Havnar Arbeiðs-mannafelag hava tikið stig til at kallað verður inn til eykaaðalfundar í felagnum.

Sum vit skilja, ynskja hesir limir, at Havnar Arbeiðsmannafelag skal avlýsa verkfallið, og hetta merkir, at hesir limir leggja upp til, at limirnir í Havnar Ar-

beiðsmannafelag gera, tí ein og hvør limur kann taka stig til at royna at fáa kallað inn til eyka-aðalfund.

Hinvegin siggja vit tað sum skyldu okkara at gera vart við okkum, tí um tað eydnast at skapa spjaðing millum feløgini, so koma limir okkara eisini at kenna sviðan av hesum.

Tí vilja vit staðiliga heita á limirnar í Havnar Arbeiðsmannafelag um at standa saman við hin-um fakfeløgnum í verk-falli, tí bert á hendan hátt kunnu vit tryggja limum okkara eina sømuliga lønarhækking.

Tað verður ein lítið virðiligur varði hesir limir í Havnar Arbeiðs-mannafelag koma at seta sær sjálvum, um tað eydnast teimum at skapa spjaðing millum fakfe-løgini, tí ein slík spjæðing kemur bert at tæna áhugamálnum hjá ar-beiðsgevarafeløgnum.

Tí vóna vit, at limirnir í Havnar Arbeiðsmanna-felag siggja vandan við tí stigi, teir nú hava tikið, og at limirnir framvegis vilja standa saman við teimum túsundtals løn-takarum, sum undirrit-aðu feløg umboða.

Saman standa vit sterk.

Føroya Arbeiðarafelag

Havnar Arbeiðs-kvinnufelag

Klaksvíkar Arbeiðsmannafelag

Klaksvíkar Arbeiðskvinnufelag

Norrøna Felagið umsitur.

Sosialurin í 2003

Sosialurin í 2003

Tá FAG tó er komið al-ment fram við slíkum upp-

lýsingum, og hesar upplýs-ingar eru beinleiðis skeivar, so er neyðugt hjá okkum at koma við einari rættleiðing.

Tað sum semingsmenn-inir spurdu umboð fyri fakfeløgini um var, um feløgini vildu fara niður um kr. 8,00 yvir tvey ár, tí FAG ikki vildi førka seg upp eftir yvirhøvur, og svarið var, at feløgini høvdu boðað frá, at **tað var so langt frá**, at fak-feløgini vildu fara niður um

kr. 8,00 yvir tvey ár.

Tað skal tí gerast greitt, at einki umboð fyri fakfe-løgini hevur sagt ella meld-að út, at fakfeløgini vildu góðtaka kr. 4,00 í ár og aftur kr. 4,00 komandi ár.

Hvat endamál FAG hevur við at koma við skeivum tíðindum hava vit ilt við at skilja, men hetta er so enn eit dømi um, at tíðindini á heimassíðuni hjá FAG eru ikki eftirfarandi.

Tí vóna vit, at limirnir í Havnar Arbeiðsmanna-felag siggja vandan við tí stigi, teir nú hava tikið, og at limirnir framvegis vilja standa saman við teimum túsundtals løn-takarum, sum undirrit-aðu feløg umboða.

Saman standa vit sterk.

Føroya Arbeiðarafelag

Havnar Arbeiðs-kvinnufelag

Klaksvíkar Arbeiðsmannafelag

Klaksvíkar Arbeiðskvinnufelag

Norrøna Felagið umsitur.

Sosialurin í 2003

Tá FAG tó er komið al-ment fram við slíkum upp-

lýsingum, og hesar upplýs-ingar eru beinleiðis skeivar, so er neyðugt hjá okkum at koma við einari rættleiðing.

Tað sum semingsmenn-inir spurdu umboð fyri fakfeløgini um var, um feløgini vildu fara niður um kr. 8,00 yvir tvey ár, tí FAG ikki vildi førka seg upp eftir yvirhøvur, og svarið var, at feløgini høvdu boðað frá, at **tað var so langt frá**, at fak-feløgini vildu fara niður um

kr. 8,00 yvir tvey ár.

Tað skal tí gerast greitt, at einki umboð fyri fakfe-løgini hevur sagt ella meld-að út, at fakfeløgini vildu góðtaka kr. 4,00 í ár og aftur kr. 4,00 komandi ár.

Hvat endamál FAG hevur við at koma við skeivum tíðindum hava vit ilt við at skilja, men hetta er so enn eit dømi um, at tíðindini á heimassíðuni hjá FAG eru ikki eftirfarandi.

Tí vilja vit staðiliga heita á limirnar í Havnar Arbeiðsmannafelag um at standa saman við hin-um fakfeløgnum í verk-falli, tí bert á hendan hátt kunnu vit tryggja limum okkara eina sømuliga lønarhækking.

Tað verður ein lítið virðiligur varði hesir limir í Havnar Arbeiðs-mannafelag koma at seta sær sjálvum, um tað eydnast teimum at skapa spjaðing millum fakfe-løgini, tí ein slík spjæðing kemur bert at tæna áhugamálnum hjá ar-beiðsgevarafeløgnum.

Tí vóna vit, at limirnir í Havnar Arbeiðsmanna-felag siggja vandan við tí stigi, teir nú hava tikið, og at limirnir framvegis vilja standa saman við teimum túsundtals løn-takarum, sum undirrit-aðu feløg umboða.

Saman standa vit sterk.

Føroya Arbeiðarafelag

Havnar Arbeiðs-kvinnufelag

Klaksvíkar Arbeiðsmannafelag

Klaksvíkar Arbeiðskvinnufelag

Norrøna Felagið umsitur.

Sosialurin í 2003

Tá FAG tó er komið al-ment fram við slíkum upp-

lýsingum, og hesar upplýs-ingar eru beinleiðis skeivar, so er neyðugt hjá okkum at koma við einari rættleiðing.

Tað sum semingsmenn-inir spurdu umboð fyri fakfeløgini um var, um feløgini vildu fara niður um kr. 8,00 yvir tvey ár, tí FAG ikki vildi førka seg upp eftir yvirhøvur, og svarið var, at feløgini høvdu boðað frá, at **tað var so langt frá**, at fak-feløgini vildu fara niður um

kr. 8,00 yvir tvey ár.

Tað skal tí gerast greitt, at einki umboð fyri fakfe-løgini hevur sagt ella meld-að út, at fakfeløgini vildu góðtaka kr. 4,00 í ár og aftur kr. 4,00 komandi ár.

Hvat endamál FAG hevur við at koma við skeivum tíðindum hava vit ilt við at skilja, men hetta er so enn eit dømi um, at tíðindini á heimassíðuni hjá FAG eru ikki eftirfarandi.

Tí vilja vit staðiliga heita á limirnar í Havnar Arbeiðsmannafelag um at standa saman við hin-um fakfeløgnum í verk-falli, tí bert á hendan hátt kunnu vit tryggja limum okkara eina sømuliga lønarhækking.

Tað verður ein lítið virðiligur varði hesir limir í Havnar Arbeiðs-mannafelag koma at seta sær sjálvum, um tað eydnast teimum at skapa spjaðing millum fakfe-løgini, tí ein slík spjæðing kemur bert at tæna áhugamálnum hjá ar-beiðsgevarafeløgnum.

Tí vóna vit, at limirnir í Havnar Arbeiðsmanna-felag siggja vandan við tí stigi, teir nú hava tikið, og at limirnir framvegis vilja standa saman við teimum túsundtals løn-takarum, sum undirrit-aðu feløg umboða.

Saman standa vit sterk.

Føroya Arbeiðarafelag

Havnar Arbeiðs-kvinnufelag

Klaksvíkar Arbeiðsmannafelag

Klaksvíkar Arbeiðskvinnufelag

Norrøna Felagið umsitur.

Sosialurin í 2003

Tá FAG tó er komið al-ment fram við slíkum upp-

lýsingum, og hesar upplýs-ingar eru beinleiðis skeivar, so er neyðugt hjá okkum at koma við einari rættleiðing.

Tað sum semingsmenn-inir spurdu umboð fyri fakfeløgini um var, um feløgini vildu fara niður um kr. 8,00 yvir tvey ár, tí FAG ikki vildi førka seg upp eftir yvirhøvur, og svarið var, at feløgini høvdu boðað frá, at **tað var so langt frá**, at fak-feløgini vildu fara niður um

kr. 8,00 yvir tvey ár.

Tað skal tí gerast greitt, at einki umboð fyri fakfe-løgini hevur sagt ella meld-að út, at fakfeløgini vildu góðtaka kr. 4,00 í ár og aftur kr. 4,00 komandi ár.

Hvat endamál FAG hevur við at koma við skeivum tíðindum hava vit ilt við at skilja, men hetta er so enn eit dømi um, at tíðindini á heimassíðuni hjá FAG eru ikki eftirfarandi.

Tí vilja vit staðiliga heita á limirnar í Havnar Arbeiðsmannafelag um at standa saman við hin-um fakfeløgnum í verk-falli, tí bert á hendan hátt kunnu vit tryggja limum okkara eina sømuliga lønarhækking.

Tað verður ein lítið virðiligur varði hesir limir í Havnar Arbeiðs-mannafelag koma at seta sær sjálvum, um tað eydnast teimum at skapa spjaðing millum fakfe-løgini, tí ein slík spjæðing kemur bert at tæna áhugamálnum hjá ar-beiðsgevarafeløgnum.

Tí vóna vit, at limirnir í Havnar Arbeiðsmanna-felag siggja vandan við tí stigi, teir nú hava tikið, og at limirnir framvegis vilja standa saman við teimum túsundtals løn-takarum, sum undirrit-aðu feløg umboða.

Saman standa vit sterk.

Føroya Arbeiðarafelag

Havnar Arbeiðs-kvinnufelag

Klaksvíkar Arbeiðsmannafelag

Klaksvíkar Arbeiðskvinnufelag

Norrøna Felagið umsitur.
